

ต้นฉบับ

เลขที่เอกสารในระบบ E KP 123/ว1804

ส่วนบริหารทั่วไป (สตก.รับเอกสารจากภายนอก) รับที่ ขป 12315

วันที่ 14 ต.ค. 2564

สบบ 7893/2564

เรื่อง ขอดความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ และเรียนเชิญเข้าร่วมงานประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประจำปี 2564

ผอป.ลก.

เรียน อรช.	วันที่กำหนด		
	☒ เพื่อโปรดพิจารณา	☐ เพื่อโปรดดำเนินการ	☐ เพื่อโปรดทราบ
	สถาบันพระปกเกล้า ขอดความอนุเคราะห์กรมชลประทานประชาสัมพันธ์และขอเชิญประชุม		
	วิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประจำปี 2564 เรื่อง "ประชาธิปไตยในภูมิทัศน์ใหม่ (Democracy in a New Landscape)" ระหว่างวันที่ 5 - 7 พฤศจิกายน 2564 ผ่านรูปแบบ Online Conference		
หมายเหตุ			

จิราภรณ์

(นางภนิดารัสมิ เกษสุขสมวงษ์)

ปร.ลก. รักษาการในตำแหน่ง ผอป.ลก.

ปฏิบัติราชการแทน สกก.

14 ต.ค. 2564

เรียน ผอ.ส่วน.ผอช.ภาค.ทน.1-9 บอ.

เพื่อโปรดทราบ และประชาสัมพันธ์

ให้บุคลากรในสังกัดทราบ

๒)

(นายประพิศ จันทร์มา)

อรช.

๒๗ ต.ค. ๒๕๖๔

(นางรุ่งนภา ทองศิริ)

รท.บอ.แทน ผบท.บอ.

๒๘ ต.ค.๒๕๖๔

๕) เรียน ผอ.สำนักงานของกลุ่มศูนย์สิทธิมนุษยชน
เพื่อไปราชการและประชาสัมพันธ์ให้
บุคลากรในสังกัดที่สนใจเข้าร่วมประชุมวิชาการ
ตามข้อ ๑๖/๕๖๔

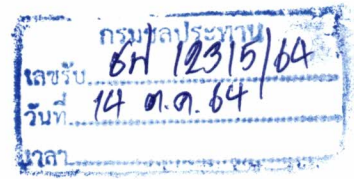
๒๗ ต.ค. ๖๔

(นายณัฐพล วุฒิจันทร์)

สกค.

๒๕๖๔.๑๑.

ที่ KPI23/ว1804

11 ตุลาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ และเรียนเชิญเข้าร่วมงานประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประจำปี 2564

เรียน อธิบดีกรมชลประทาน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. รายละเอียดและกำหนดการ
2. เอกสารประชาสัมพันธ์

ด้วย สถาบันพระปกเกล้ากำหนดจัดงานประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประจำปี 2564 ในหัวข้อเรื่อง “ประชาธิปไตยในภูมิทัศน์ใหม่ (Democracy in a New Landscape)” ระหว่างวันที่ 5 - 7 พฤศจิกายน 2564 ผ่านรูปแบบ Online Conference โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์ และนำเสนอข้อมูลภายใต้ฐานของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภูมิทัศน์ประชาธิปไตยของไทยให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งแนวโน้มหรือทิศทางการพัฒนาการปกครอง ตลอดจนได้ข้อเสนอต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยภายใต้ภูมิทัศน์ใหม่ นั้น

ในการนี้ สถาบันฯ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์แก่บุคลากรภายในหน่วยงานของท่าน รวมถึงเครือข่าย ตลอดจนประชาชนที่สนใจ เพื่อเข้าร่วมงานประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประจำปี 2564 ในหัวข้อเรื่อง “ประชาธิปไตยในภูมิทัศน์ใหม่ (Democracy in a New Landscape)” ระหว่างวันที่ 5 - 7 พฤศจิกายน 2564 ผ่านรูปแบบ Online Conference โดยสามารถลงทะเบียนเข้าร่วมงานผ่านทาง QR Code ด้านล่างที่แนบมาพร้อมนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ทั้งนี้ สถาบันฯ ได้มอบหมายให้ นางกัณธรัตน์ ลาเทศ หมายเลขโทรศัพท์ 087 997 4216 และ นางสาวอัจฉิมา แสงรัตน์ หมายเลขโทรศัพท์ 091 864 5123 เป็นผู้ประสานงานกับท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิวิธ ชัยภาคภูมิ)

รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า ปฏิบัติการแทน
เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
โทรศัพท์ 02 141 9665, 02 141 9583
โทรสาร 02 143 8176

QR Code
ลงทะเบียนเข้าร่วม

การประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประจำปี 2564

เรื่อง “ประชาธิปไตยในภูมิทัศน์ใหม่” (Democracy in a New Landscape)

วันที่ 5 – 7 พฤศจิกายน 2564

Online Conference

1. หลักการและเหตุผล

“ประชาธิปไตย” เป็นแนวคิดอยู่บนระเบียบทางการเมืองที่รับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และอำนาจของผู้ถูกปกครอง เป็นแนวคิดที่อยู่มานับตั้งแต่ต้นกำเนิดในกรีกโบราณ มีวิวัฒนาการผ่านร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมือง ค.ศ. 1689 (Bill of Rights) รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา ค.ศ. 1787 และประกาศสิทธิมนุษยชนและพลเมือง (Declaration of the Rights of the Man and of the Citizen of 1789) ค.ศ. 1789 นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ประชาธิปไตยประสบความสำเร็จในการต่อต้านระบอบทรราชย์ การขับไล่อระบอบฟาสซิสต์และนาซี ตลอดจนการปกครองแบบอำนาจนิยมในทุกทวีปทั่วโลก และปลายศตวรรษที่ 20 ระบอบประชาธิปไตยก็มีชัยชนะเหนือระบอบคอมมิวนิสต์ ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยได้เกิดภูมิทัศน์ทางการเมืองที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลกว่าเป็น “the only game in town” ที่ทุกฝ่ายยอมรับในกติกา และกลไกของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ตั้งแต่ศตวรรษที่ 21 เป็นต้นมา ประชาธิปไตยกลับถูกตั้งคำถามว่าเป็นแนวคิดที่สร้างแรงบันดาลใจ ความคิดสร้างสรรค์ และความเรื่อรองให้กับประชาชนได้อีกหรือไม่ นับตั้งแต่ภูมิทัศน์ทางความมั่นคง เศรษฐกิจ และการเมืองเริ่มเปลี่ยนแปลงไป โดยเสรีภาพส่วนบุคคลได้ถูกลิดรอนหลังจากวิกฤติการณ์ก่อการร้ายใน ค.ศ. 2001 ต่อมาประเทศใจกลางของระบอบประชาธิปไตยก็ได้ถูกตั้งคำถามต่อการเกิดวิกฤติเศรษฐกิจโลก ค.ศ. 2008 ส่วนการปฏิวัติดอกมะลิที่เริ่มต้นตั้งแต่ ค.ศ. 2011 เป็นต้นมาก็ไม่ประสบความสำเร็จ ในที่สุดได้สร้างปัญหาไร้รัฐล้มเหลว การพลัดถิ่น และผู้อพยพไปทั่วโลก และมีอิทธิพลต่อแนวคิดชาตินิยมไปถึงความคลั่งชาติในหลายประเทศในโลกตะวันตก ประจักษ์พยานของความถดถอยของระบอบประชาธิปไตยเห็นได้จากรายงานประจำปีของ FreedomHouse.org ได้รายงานถึงเรื่องเสรีภาพในโลกว่า ตั้งแต่ ค.ศ. 2005-2018 เป็นต้นมาว่าสิทธิทางการเมืองและเสรีภาพของประชาชนได้คะแนนลดลงทุกปี ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงในภูมิทัศน์ประชาธิปไตยของโลกอย่างตกต่ำอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนนับตั้งแต่มีแนวคิดประชาธิปไตยเกิดขึ้นบนโลก

ประเทศไทย เป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 และตลอดระยะเวลาเกือบ 90 ปีที่ผ่านมา เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมาย ได้แก่ การเกิดขึ้นของ “พลเมืองตื่นตัว” (active citizen) ซึ่งพลเมืองกระตือรือร้นและต้องการมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น ตลอดจนเกิดการรวมกลุ่มกันเพื่อเคลื่อนไหวและแสดงออกทางการเมือง (civic activism) เพื่อเรียกร้องให้รัฐดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการ นอกจากนี้ ความเจริญก้าวหน้าของสื่อสารสนเทศที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว และการพัฒนาระบบปฏิบัติการ (platform) ของสื่อโซเชียลมีเดียก็ส่งผลให้เกิดการรวมกลุ่มในรูปแบบใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการรวมกลุ่มเพื่อสนับสนุนนโยบายของพรรคการเมืองอย่างในกรณีของประเทศไทย หรือการรวมกลุ่มที่พัฒนาไปเป็นการจัดตั้งพรรคการเมืองอย่างในต่างประเทศ นอกจากนี้ การพัฒนาสื่อสารสนเทศดังกล่าวยังก่อให้เกิดความหลากหลายของสื่อโซเชียลมีเดียซึ่งทำให้ประชาชนแต่ละวัยเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อที่มีรูปแบบต่างกัน และส่งผลให้ความแตกต่างของทัศนคติต่อสังคมและการเมืองมีความชัดเจนกว่าแต่ก่อน อีกทั้ง ยังมีปรากฏการณ์ต่าง ๆ มากมาย ที่ทำให้เห็นความเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น การเปลี่ยนแปลงของการดำเนินนโยบายประชานิยม (populism) ซึ่งในอดีตอาจมีเพียงการมุ่งสนองความต้องการของกลุ่มคนรากหญ้ามาเป็นการมุ่งสนองความต้องการของกลุ่มนายทุนด้วย หรือแม้แต่การเกิดแนวคิดในการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายที่เข้มข้นขึ้นจนถึงขนาดยอมรับการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของการใช้อำนาจทางการเมืองหรือแม้แต่การออกเสียงประชามติ หรืออาจเป็นกรณีการล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของระบบการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายอย่างสิ้นเชิงในบางประเทศ ที่สำคัญการเกิดวิกฤตโรคระบาดที่ผ่านมา ก็ยังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการบริหารจัดการภาครัฐและการใช้อำนาจรัฐที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการใช้เทคโนโลยีมาสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองแม้จะต้องมีการเปลี่ยนวิธีการดำเนินชีวิตเพื่อป้องกันโรคติดต่อ และการเรียกร้องให้รัฐบาลในฐานะผู้นำของฝ่ายบริหารจะต้องจัดการกับวิกฤตโรคระบาดอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนในด้านต่าง ๆ ให้น้อยที่สุด หรือการทบทวนเรื่องขอบเขตการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนภายใต้เหตุผลความมั่นคงของรัฐในการจัดการโรคระบาดด้วย เป็นต้น

ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ได้สร้างการเปลี่ยนแปลงในภูมิทัศน์การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในประเทศไทย และยังได้สร้างความท้าทายใหม่ ๆ ทั้งความท้าทายต่อการบริหารจัดการภาครัฐที่จะต้องมีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น และยังคงสนองความต้องการของประชาชนในรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงความท้าทายต่อพรรคการเมืองซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าสู่ความเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจทางการเมืองที่จะต้องมีการปรับตัวในด้านนโยบายและการดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อรูปแบบของการรวมกลุ่มและความต้องการของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งปัจจัยเหล่านี้ยังทำให้เกิด

ความท้าทายต่อสถาบันทางการเมืองหลักที่ใช้อำนาจอธิปไตยทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารที่อาจจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบในการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในยุคพลเมืองตื่นตัว ตลอดจนความท้าทายต่อการปรับตัวของสถาบันตุลาการในฐานะองค์กรที่จะต้องมุ่งควบคุมความชอบด้วยกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนซึ่งถือเป็นความชอบธรรมในการวินิจฉัยการดำเนินการของฝ่ายการเมืองที่มีจุดยึดโยงกับประชาชน

ด้วยเหตุนี้ สถาบันพระปกเกล้า ในฐานะสถาบันทางวิชาการที่มีภารกิจสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างยั่งยืน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของประเด็นดังกล่าว จึงได้จัดให้มีการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า (KPI Congress) ครั้งที่ 23 เพื่อเป็นเวทีเสวนาในการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์ ตลอดจนนำเสนอข้อมูลภายใต้ฐานของการศึกษาวิจัย เพื่อสำรวจปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์ประชาธิปไตย (democracy landscape) ของประเทศไทย ซึ่งนำมาสู่การค้นหาว่าประชาธิปไตยในภูมิทัศน์ใหม่ (democracy in a new landscape) ของประเทศไทย มีแนวโน้ม ทิศทาง และควรจะเป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเป็นเวทีสาธารณะในการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์ และนำเสนอข้อมูลภายใต้ฐานของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภูมิทัศน์ประชาธิปไตยของประเทศไทยเพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย
- 2) เพื่อให้เห็นแนวโน้มหรือทิศทางของการพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับประเทศไทย ตลอดจนข้อเสนอต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยภายใต้ภูมิทัศน์ใหม่

3. กิจกรรมหลัก

การประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประกอบด้วย กิจกรรมหลัก 3 ส่วน ได้แก่

1) การแสดงปาฐกถา

(1) การแสดงปาฐกถาทั่วไป

การแสดงปาฐกถาในเวทีประเทศไทยจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ และความเปลี่ยนแปลงในบริบทที่ส่งผลกระทบต่อประชาธิปไตยในประเทศไทย

(2) การแสดงปาฐกถาพิเศษ

การแสดงปาฐกถาในเวทีระหว่างประเทศจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของประชาธิปไตย ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงการสร้างความสมดุลระหว่างการรักษาคุณค่าของความเป็น

ประชาธิปไตยแบบดั้งเดิมกับความอยู่ดีกินดี (wellbeing) ของประชาชน ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด ซึ่งกระทบต่อมิติความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม

2) การอภิปราย

(1) การอภิปรายในเวทีระหว่างประเทศ

การอภิปรายในเวทีระหว่างประเทศจะสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของประชาธิปไตย ทั้งในระดับโลก (global) ในระดับภูมิภาค (region) และ ในระดับประเทศ

(2) การอภิปรายในเวทีประเทศไทย

การอภิปรายในเวทีไทยจะแสดงให้เห็นถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวของประชาธิปไตยของประเทศไทย รวมถึงการออกแบบโครงสร้างและความสัมพันธ์เชิงอำนาจของสถาบันทางการเมืองที่จะต้องปรับเปลี่ยนตามบริบทของสังคมและประชาธิปไตยที่เปลี่ยนแปลงไป

3) การประชุมกลุ่มย่อย

การประชุมกลุ่มย่อย เป็นการนำเสนอบทความ เอกสารทางวิชาการ ผลงานวิจัย และทัศนะเกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับภูมิทัศน์ประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดการปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน

4. กลุ่มเป้าหมาย

สถาบันพระปกเกล้า กำหนดผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการทางออนไลน์ จำนวน 2,000 คน ประกอบด้วย

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา
- บุคลากรในหน่วยงานของรัฐ องค์กรอิสระ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- บุคลากรในองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
- นักวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้อง
- ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น
- ผู้แทนองค์กรพัฒนาชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน กลุ่มเครือข่ายภาคประชาชน
- ผู้แทนองค์กรภาคธุรกิจเอกชน
- สื่อมวลชน
- นักเรียน นิสิต นักศึกษา
- ประชาชนทั่วไปที่สนใจ

5. วัน เวลา สถานที่จัดงาน

กำหนดการจัดงานประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประจำปี 2564 ระหว่างวันที่ 5 - 7 พฤศจิกายน 2564 ผ่านระบบ Online Conference ดังนี้

วันศุกร์ที่ 5 พฤศจิกายน 2564	เวลา 13.30 - 17.30 น.
วันเสาร์ที่ 6 พฤศจิกายน 2564	เวลา 08.00 - 17.00 น.
วันอาทิตย์ที่ 7 พฤศจิกายน 2564	เวลา 08.00 - 12.15 น.

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ผู้บริหารภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนของรัฐบาล องค์กรอิสระ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา องค์กรภาคเอกชน สื่อมวลชน องค์กรภาคประชาชน และประชาชนทั่วไป ได้นำเสนอผลงานวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ต่อยอดความคิด และแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
- 2) ได้รับข้อเสนอเชิงวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับประเทศไทย รวมทั้งข้อเสนอต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย ภายใต้ภูมิทัศน์ใหม่

การประชุมกลุ่มย่อย

ห้องย่อยที่ 1 : ปรากฏการณ์ทางสังคมกับความเปลี่ยนแปลงของพรรคการเมือง

ปรากฏการณ์ทางสังคมที่กำลังเกิดขึ้นในโลกยุคปัจจุบัน เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี, การเกิดขึ้นของสื่อสังคมออนไลน์ (social media), ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบใหม่ (new social movement), หรือการเมืองแบบ “ประชานิยม” (populism) ได้ทำให้เกิดการรวมตัวกันเป็นพรรคการเมืองแบบใหม่เกิดขึ้น เช่น พรรค Podemos ในสเปน หรือพรรค M5S ในอิตาลี ซึ่งเกิดขึ้นจากขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมที่ต่อมาพัฒนาเป็นพรรคการเมืองโดยขบวนการเมืองแบบประชานิยมเป็นสำคัญ ปรากฏการณ์ทางสังคมเช่นว่านี้ ทำให้ภูมิทัศน์ของพรรคการเมืองในโลกเปลี่ยนแปลงไป พรรคการเมืองมิใช่เป็นแต่เพียงองค์กรพรรคการเมืองเท่านั้น แต่ยังมี ความเกี่ยวข้องกับขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมด้วยเช่นกัน ในขณะเดียวกัน ปรากฏการณ์ทางสังคมที่กำลังเกิดขึ้นในโลกปัจจุบันไม่เพียงแต่ทำให้เกิดพรรคการเมืองรูปแบบใหม่ๆ ขึ้นเท่านั้น แต่ยังสามารถกลายเป็นความท้าทายต่อพรรคการเมืองดั้งเดิมว่าจะสามารถดำรงอยู่และปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยได้อย่างไรในภูมิทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ในห้องย่อยนี้ จะเป็นการอภิปรายเรื่องปรากฏการณ์ทางสังคมกับพรรคการเมืองในสองมิติ ได้แก่ 1. มิติด้านการรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง และการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองเพื่อหาคำตอบว่า พรรคการเมืองจะต้องปรับตัวอย่างไรในภูมิทัศน์ที่เปลี่ยนไปเพื่อให้เป็นพรรคการเมืองที่ตอบสนองผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง (voter) ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้ และ 2. การเคลื่อนไหวทางสังคมในรูปแบบที่มีอุดมการณ์แบบประชานิยมเป็นตัวนำ ทำให้ภูมิทัศน์ทางการเมืองเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ในทิศทางไหน และสอดคล้องกับความเป็นประชาธิปไตยทั้งในระดับชาติและระดับสากลมากน้อยแค่ไหน

ประเด็นสำคัญ

- 1) ปรากฏการณ์ทางสังคมกับพรรคการเมือง
- 2) การปรับตัวของพรรคการเมืองกับการสนองตอบต่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย
- 3) การเมืองประชานิยมกับความท้าทายของพรรคการเมือง
- 4) การเมืองแบบประชานิยม และการเมืองมวลชนในฐานะภูมิทัศน์ใหม่ของการเมืองไทย นำไปสู่อะไร?

ห้องย่อยที่ 2 : ความชอบธรรมของสถาบันการเมืองท่ามกลางสภาวะผันผวนทางสังคม

ภายใต้สภาวะความผันผวนทางสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงภายใต้ปัจจัยต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดรูปแบบการทำธุรกิจแบบใหม่ ๆ ที่ทำให้เกิดความมั่งคั่งหรือสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในชั่วข้ามคืน นวัตกรรมในการสื่อสารซึ่งส่งผลต่อการรับข้อมูลข่าวสารของประชาชนอย่างมาก ทั้งในด้านเนื้อหาและปริมาณ ความแตกต่างของมุมมองในชีวิตและการแก้ปัญหาของคนต่างรุ่นที่เติบโตมาในสภาพสังคมที่ต่างกัน ย่อมส่งผลกระทบต่อทุกองคาพยพในสังคมให้มีการปรับตัวเพื่อการดำรงอยู่ร่วมกันให้ได้

ในบริบทสังคมประชาธิปไตยของไทย ความผันผวนทางสังคมมีผลกระทบต่อโครงสร้างเชิงอำนาจและการใช้อำนาจของสถาบันการเมืองที่มีอยู่เดิม ปรากฏการณ์พลเมืองตื่นรู้ (active citizen) ที่ต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มากขึ้น ทำให้กลไกต่าง ๆ ไม่อาจตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่คาดหวัง อาทิ กลไกการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่อาจเป็นจริงได้จากการครอบงำด้านเนื้อหาและกระบวนการทั้งนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร กระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐผ่านองค์กรตรวจสอบที่ไม่สร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชน รวมถึงการรวมกลุ่มของประชาชนที่เสนอแนวทางจัดความสัมพันธ์ของสถาบันการเมืองในรูปแบบและเนื้อหาที่แตกต่างไปจากเดิม กลับไม่ได้รับการตอบสนองในระดับที่น่าพอใจจากฝ่ายนิติบัญญัติ บริหาร และองค์กรตรวจสอบที่ไม่ใช่ศาล ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสถาบันทางการเมืองทั้งในเชิงโครงสร้างและในความเป็นจริง ทำให้ความขัดแย้งยังคงอยู่และรอเวลาที่จะทวีความรุนแรงขึ้น สภาพการณ์เช่นนี้ ย่อมสั่นคลอนฐานการใช้อำนาจของสถาบันการเมืองที่เป็นอยู่ให้ต้องพบความยากลำบากในการอ้างความชอบธรรมจากชุดความสัมพันธ์เชิงอำนาจเดิมในการจัดการปัญหาที่นำหน้าไปแล้ว ซึ่งผลของการตอบสนองดังกล่าวไม่เพียงแต่จะไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ แต่กลับพบกับวิกฤติในการสร้างการยอมรับจากสังคม

จากสภาพการณ์ดังกล่าว จึงต้องสร้างการรับรู้และทำความเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้นและร่วมกันออกแบบแนวทางในการจัดการที่เหมาะสม มีระบบที่โอบรับความแตกต่างหลากหลายได้อย่างพอเหมาะพอควร อันจะเป็นฐานสำคัญของการสร้างความชอบธรรมของสถาบันทางการเมือง ฉะนั้นในห้องย่อยนี้ จึงเป็นการอภิปรายเพื่อหาคำตอบว่า สถาบันทางการเมืองภายใต้ความเปลี่ยนแปลงและบริบทใหม่ดังกล่าวนี้ จะมีแนวทางอย่างไรในการเพิ่มบทบาทของพลเมืองให้เหมาะกับระดับความตื่นรู้ที่มากขึ้น และควรกำหนดโครงสร้างรวมทั้งกรอบการใช้อำนาจของสถาบันทางการเมืองอย่างไร เพื่อให้เกิดความชอบธรรมสามารถผสมผสานประโยชน์ในความต้องการที่แตกต่างหลากหลายอย่างสอดคล้อง ตอบสนองต่อพลเมืองในบริบทของประชาธิปไตยที่เปลี่ยนแปลง โดยมุ่งเน้นไปที่สถาบันทางการเมืองทั้งในเชิงโครงสร้าง และในความเป็นจริง ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และองค์กรตรวจสอบที่ไม่ใช่ศาล

ประเด็นสำคัญ

- 1) บทบาทและพื้นที่ของพลเมืองกับการใช้อำนาจสถาบันทางการเมืองทั้งในเชิงโครงสร้าง และสถาบันทางการเมืองในความเป็นจริงที่เหมาะสม
- 2) การปรับตัวของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และองค์กรตรวจสอบที่ไม่ใช่ศาล เพื่อให้เกิดการดำเนินนโยบายและการตรากฎหมายที่สอดคล้องกับความต้องการอันแตกต่างหลากหลายของประชาชน
- 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และการใช้อำนาจของสถาบันทางการเมืองที่ชอบธรรมและเป็นที่ยอมรับในสังคม

ห้องย่อยที่ 3 : ตุลาการภิวัตน์ : อำนาจตุลาการในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเมือง

ตั้งแต่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขใน พ.ศ. 2475 มาจนถึงก่อน พ.ศ. 2489 นั้น รัฐธรรมนูญได้ออกแบบให้รัฐสภา (ซึ่งในรัฐธรรมนูญฉบับแรกมีเพียงสภาผู้แทนราษฎร) เป็นองค์กรที่มีสิทธิขาดในการตีความรัฐธรรมนูญ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือรัฐธรรมนูญออกแบบให้รัฐสภาสามารถตรวจสอบถ่วงดุลการกระทำทางรัฐบาลของฝ่ายบริหารได้และมีอำนาจตีความได้ว่าการกระทำของฝ่ายบริหารหรือการออกกฎหมายของตนเองชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ แต่ไม่ได้กำหนดกลไกตรวจสอบการใช้อำนาจนิติบัญญัติของรัฐสภาเลย จนกระทั่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2489 ได้กำหนดให้ตั้งคณะตุลาการรัฐธรรมนูญขึ้นมาควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการออกกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติ และนับเป็นครั้งแรกที่เกิดความเปลี่ยนแปลงในภูมิทัศน์ในการใช้อำนาจนิติบัญญัติของรัฐสภาซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ก็ได้ตั้งศาลรัฐธรรมนูญขึ้นแทนคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ และได้กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่หลักคือควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมายและกฎหมาย และวินิจฉัยการใช้อำนาจขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ หากแต่ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ได้มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (และอาจรวมถึงศาลปกครองด้วยในบางกรณี) ที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าใช้อำนาจเกินเลยจากที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ หรือคำวินิจฉัยส่งผลกระทบต่อการกระทำทางรัฐบาลซึ่งเป็นอำนาจเฉพาะในการตรวจสอบถ่วงดุลของฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร และส่งผลให้เกิดข้อเสนอของนักวิชาการไทยมากมายเกี่ยวกับการปรับปรุงเขตอำนาจหรือโครงสร้างองค์กรของศาลรัฐธรรมนูญ

อย่างไรก็ตาม ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะที่ประเทศไทย หากแต่เมื่อพิจารณาถึงการใช้อำนาจขององค์กรตุลาการอย่างศาลรัฐธรรมนูญหรือคณะตุลาการรัฐธรรมนูญในต่างประเทศแล้ว จะพบว่า หลายประเทศมีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญไปในทางที่ให้อำนาจในการตรวจสอบความชอบด้วย

รัฐธรรมนูญขององค์กรตุลาการมากขึ้น และในหลายประเทศก็ได้ยอมรับว่า แม้คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ อาจจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย (legality) เนื่องจากรัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติชัดเจนว่าศาลมีอำนาจวินิจฉัย ดังกล่าว แต่การวินิจฉัยนั้น เมื่อพิจารณาจากบริบทแวดล้อมและการให้เหตุผลแล้ว ถือว่าเป็นคำวินิจฉัย ที่ชอบธรรม (legitimacy) ซึ่งก่อให้เกิดการทำลายแนวความคิดเดิมที่ว่าผู้แทนของประชาชนหรือเสียงของ ประชาชนมีความชอบธรรมสูงสุด กลายเป็นองค์กรตุลาการจะมีอำนาจตรวจสอบในบางกรณี โดยในห้วงย่อนี้ จะอภิปรายร่วมกันหาคำตอบว่า เหตุผลหรือบริบท หรือขอบเขตเพียงใดที่ก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและ ความชอบธรรมแก่ฝ่ายตุลาการในการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมือง และการกำหนดเรื่องอำนาจหน้าที่ ขององค์กรตุลาการควรเป็นไปในทิศทางใด

ประเด็นสำคัญ

- 1) บทบาทขององค์กรตุลาการและการให้เหตุผลในการตัดสินใจทางการเมืองในต่างประเทศ (เช่น คำวินิจฉัยที่ส่งผลกระทบต่อกรกระทำทางรัฐบาล หรือ คำวินิจฉัยที่ส่งผลให้เป็นการเพิกถอนผลการ ออกเสียงประชามติ หรือคำวินิจฉัยที่มีผลเป็นการเพิกถอนมติของรัฐสภา เป็นต้น) และผลกระทบต่อ องค์กรตุลาการและภูมิทัศน์ของประชาธิปไตยในประเทศเหล่านั้นเมื่อมีคำวินิจฉัยดังกล่าว
- 2) บริบทที่ก่อให้เกิดความชอบธรรมต่อองค์กรตุลาการในการวินิจฉัยคดีทางการเมือง (ทั้งในแง่ ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ บริบทของเหตุการณ์และการเมือง และที่มาขององค์กรตุลาการ ฯลฯ) ตลอดจนเงื่อนไขที่ทำให้คำวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นคำวินิจฉัยที่ชอบธรรม (legality vs. legitimacy)
- 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และการใช้อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ (และ/หรือ ศาลปกครอง) ในประเทศไทย

ห้องย่อยที่ 4 : การบริหารภาครัฐบนความท้าทายของภาวะวิกฤต

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างต้อง เผชิญกับบททดสอบมากมายจากความผันผวนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมทั้งการเข้ามา มีบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในโลกยุคปัจจุบัน จนเกิดภูมิทัศน์ใหม่ ๆ ขึ้นมากมาย ทำให้เกิดคำถามและ การเรียกร้องต่อการบริหารจัดการภาครัฐมาโดยตลอดถึงการปรับตัวและความมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องของ ความมั่นคงในมิติใหม่ การจัดการภัยพิบัติ ที่นับวันจะมีความหลากหลายและมีโจทย์ใหม่ที่ท้าทายการ บริหารงานภาครัฐมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการบริหารจัดการในภาวะวิกฤต สถานการณ์ดังกล่าว ได้ถูกตอกย้ำให้ชัดขึ้น จากสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด-19 ที่มีการระบาด

ในวงกว้างนับตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมา ที่สะท้อนถึงความอ่อนแอของระบบกลไกภาครัฐในการบริหารจัดการ สิ่งที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาปีเศษของสถานการณ์การแพร่ระบาด ดังกรณีตัวอย่างของประเทศไทยที่เห็นได้ชัดว่าประชาชนขาดความเชื่อมั่นอย่างมากต่อภาครัฐ ทั้งในการบริหารสถานการณ์เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดและการบริหารจัดการวัคซีนให้ประชาชนอย่างรวดเร็วและทั่วถึง ซึ่งเกิดจากทั้งในแง่ของระเบียบกฎหมายที่ไม่ยืดหยุ่นและระบบกลไกภาครัฐที่ไม่ได้ถูกกำหนดให้ตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อการจัดการภาวะวิกฤตเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่มีการปกครองในรูปแบบอื่น จึงเกิดการตั้งคำถามว่า ประเทศเหล่านั้นสามารถจัดการกับสถานการณ์ในภาวะวิกฤติได้ดีกว่าหรือไม่ ตลอดจน หลายภาคส่วนในสังคมมีความพยายามที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการจัดการกับภาวะวิกฤตมากขึ้น ดังนั้นในกลุ่มย่อยนี้จึงมุ่งอภิปรายถึงประเด็นท้าทายต่าง ๆ ที่นำไปสู่การออกแบบกลไกการบริหารงานภาครัฐอย่างไรให้มีความเป็นมืออาชีพ เพื่อตอบสนองภาวะวิกฤตต่าง ๆ ในอนาคต รวมทั้งแนวทางการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ภาคเอกชน และ ภาคประชาสังคม และ ประชาชนในการบริหารจัดการภาครัฐที่เหมาะสมในภูมิทัศน์ใหม่บนความท้าทายของภาวะวิกฤต

ประเด็นสำคัญ

- 1) การออกแบบที่ยิ่งใหญ่ (grand design) ของระบบและกลไกการบริหารงานภาครัฐภายใต้สภาวะ disruption จากเทคโนโลยี การบริหารจัดการด้านเศรษฐกิจ การจัดการด้านความหลากหลายของอัตลักษณ์ การจัดการโรคระบาด และการจัดการในภาวะวิกฤติต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะผันผวนมากจนไม่อาจจะวางแผนได้ ควรเป็นอย่างไร
- 2) รูปแบบและแนวทางการกระจายอำนาจ การรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง กลไกการใช้อำนาจรัฐ และการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และ ประชาชนในการบริหารจัดการภาครัฐที่เหมาะสมในภูมิทัศน์ใหม่บนความท้าทายของภาวะวิกฤติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน
- 3) แนวทางการปฏิรูประบบและกลไกการบริหารงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม รวมทั้งนวัตกรรมการมีส่วนร่วมใหม่ ๆ ที่ตอบสนองต่อสมรรถนะความเป็นพลเมืองในโลกยุคปัจจุบัน

ห้องย่อยที่ 5 : ดุลยภาพระหว่างความมั่นคงของรัฐกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 18 เป็นต้นมา การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนถือเป็นหัวใจสำคัญในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และรัฐจะจำกัดหรือล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพบางประการของประชาชนได้ก็ต่อเมื่อเป็นเหตุผลเรื่อง “ความมั่นคงของรัฐ” ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยให้แก่ประชาชนและความสงบเรียบร้อยของสังคม ทั้งนี้ ในช่วงก่อนศตวรรษที่ 20 จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ามีการให้น้ำหนักในเรื่องของสิทธิเสรีภาพเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญของประเทศตะวันตก

ที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนคำพิพากษาของศาลที่วางหลักตลอดมาว่า รัฐจะจำกัดหรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ต่อเมื่อเป็นไปเพื่อความมั่นคงของรัฐ และการจำกัดหรือการละเมิดสิทธิเสรีภาพดังกล่าวจะต้องใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดและกระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างน้อยที่สุด ที่สำคัญ แม้แต่ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดเอง ก็ยังจะต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพตามหลักนิติกระบวนการ (due process of law) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ช่วงศตวรรษที่ 21 เป็นต้นมา ได้เกิดปัจจัยและเหตุการณ์สำคัญหลายประการที่ทำให้มุมมองเรื่องความมั่นคงของรัฐและสิทธิเสรีภาพของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปจนส่งผลกระทบต่อภูมิทัศน์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ ในมิติของสิทธิเสรีภาพของประชาชนนั้น กระแสโลกาภิวัตน์และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้ส่งผลให้เกิดการตระหนักในเรื่องการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากยิ่งขึ้น เช่น สิทธิในการได้รับข้อมูลข่าวสารของรัฐ (right to be informed) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น (freedom of expression) หรือแม้แต่สิทธิส่วนบุคคลในเกือบทุกมิติ (privacy rights) เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากในหลายประเทศ แทบทุกภาคส่วนได้ออกมาเรียกร้องให้รัฐต้องออกกฎหมายรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพดังกล่าวให้แก่ประชาชน ขณะเดียวกัน ในมิติของความมั่นคงนั้น เหตุการณ์สำคัญหลายเหตุการณ์ เช่น วิกฤตโรคระบาดที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยด้านสุขภาพของประชาชนทั้งประเทศ วิกฤตเศรษฐกิจ หรือแม้แต่การก่อการร้าย ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมในรูปแบบใหม่ เช่น อาชญากรรมทางไซเบอร์ (cyber crime) เป็นต้น ซึ่งทั้งเหตุการณ์และปัจจัยเหล่านี้ ก็ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความท้าทายต่อความมั่นคงของรัฐ จนส่งผลให้ประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยหลายแห่งมีการใช้อำนาจรัฐผ่านทางนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ โดยให้นำหนักไปในทางการรักษาความมั่นคงของรัฐมากกว่าการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนภายใต้สถานการณ์บางสถานการณ์และบางช่วงเวลา เช่น การยกเว้นหลักนิติกระบวนการในกรณีที่เกิดการก่อการร้าย การจำกัดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลของรัฐ หรือการให้รัฐเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน โดยอาศัยเหตุผลเรื่องความมั่นคงของรัฐ เป็นต้น

ทั้งนี้ การปะทะกันของแนวคิดเรื่องการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและการใช้อำนาจรัฐโดยอาศัยเหตุผลเพื่อความมั่นคงของรัฐได้กลายเป็นประเด็นสำคัญในประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยหลายประเทศรวมถึงประเทศไทยด้วย และยังคงเป็นประเด็นที่มีการถกเถียงกันอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ในห้องย่อยที่ 5 จะเป็นการอภิปรายในประเด็นดังกล่าวโดยมุ่งสำรวจว่าปัจจัยต่าง ๆ ทั้งสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ตลอดจนเทคโนโลยี ได้ส่งผลกระทบต่อการนิยามและมุมมองของความมั่นคงของรัฐอย่างไรบ้าง เพื่อค้นหาจุดสมดุลระหว่างความมั่นคงของรัฐและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่สอดคล้องกับประชาธิปไตยในภูมิทัศน์ใหม่

ประเด็นสำคัญ

- 1) พลวัตการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นกับมุมมองความมั่นคงของรัฐ
- 2) ความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองความมั่นคงของรัฐกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 3) การสร้างความสมดุลระหว่างความมั่นคงของรัฐและสิทธิเสรีภาพของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย

กำหนดการ

การประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประจำปี 2564
เรื่อง “ประชาธิปไตยในภูมิทัศน์ใหม่” (Democracy in a New Landscape)
วันที่ 5 – 7 พฤศจิกายน 2564

Online Conference

วันศุกร์ที่ 5 พฤศจิกายน 2564

13.30 - 14.30 น. ลงทะเบียน

14.30 – 14.50 น. พิธีเปิดการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประจำปี 2564
ประธาน นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา
กล่าวรายงาน ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

14.50 - 15.00 น. ชมวีดิทัศน์เปิดการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประจำปี 2564

15.00 - 16.00 น. การแสดงปาฐกถา
เรื่อง “ภูมิทัศน์การเมืองไทย กับประชาธิปไตยในกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลง”
โดย ศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ บำรุงสุข คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

16.00 - 17.30 น. การอภิปรายมุมมองและประสบการณ์จากต่างประเทศ
เรื่อง “ประชาธิปไตยในความเปลี่ยนแปลง : ประสบการณ์จากต่างประเทศ” โดย

1. Dr. Mark R. Thompson, Head and Professor of Politics, Department of Asian and International Studies and Director, Southeast Asia Research Centre (SEARC) at the City University of Hong Kong
2. Prof. Dr. Youngho Cho, Associate Professor of Political Science, Sogang University, Korea (TBC)

3. Dr. Philips J. Vermonte, Executive Director Centre for Strategic and International Studies, Indonesia

4. Dr. Kevin Casas-Zamora, Secretary General The International Institute for Democracy and Electoral Assistance (International IDEA)

ดำเนินรายการโดย ดร. ชิงชัย หาญเจนลักษณ์

ประธานกรรมการจัดงานประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23

วันเสาร์ที่ 6 พฤศจิกายน 2564

08.00 - 09.00 น. ลงทะเบียน

09.00 - 10.00 น. การแสดงปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ประชาธิปไตยในภูมิทัศน์ใหม่”
โดย Prof. Dr. Aurel S. Croissant, Institute of Political Science, Ruprecht Karls-University, Heidelberg, Germany

10.00 - 10.15 น. พักรับประทานอาหารว่าง

10.15 - 12.00 น. การอภิปราย เรื่อง “ประชาธิปไตยไทยบนความท้าทายและโอกาส” โดย

1. ศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ	คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
2. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	อดีตนายกรัฐมนตรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกรัตน์ เลิศชูสกุล	คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	ประธานสภาอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย

ดำเนินรายการโดย นายนครินทร์ วนกิจไพบูลย์
บรรณาธิการบริหาร สำนักข่าว The Standard

12.00 - 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.00 - 17.00 น. ลงทะเบียนและเข้าร่วมการประชุมกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม ประกอบด้วย

ห้องย่อยที่ 1 เรื่อง ปรากฏการณ์ทางสังคมกับความเปลี่ยนแปลงของพรรคการเมือง

วิทยากรโดย

Asst.Prof.Dr. Aim Sinpeng

Department of Government & International
Relations University of Sydney, Australia

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิ เนื่องจำนงค์

ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนินทร เพ็ญสุตร

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดร. สติธร ธนานิติโชติ

ผู้อำนวยการสำนักนวัตกรรมการเพื่อประชาธิปไตย

ผู้ดำเนินรายการ นายปुरुวิชญ์ วัฒนสุข นักวิชาการ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

ผู้สรุปประเด็น นางณัชชาภัทร อมรกุล นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

ห้องย่อยที่ 2 เรื่อง ความชอบธรรมของสถาบันการเมืองท่ามกลางสภาวะผันผวนทางสังคม

วิทยากรโดย

นายคำคุณ สิทธิสมาน

สมาชิกวุฒิสภา

นายนิกร จำนง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ
พรรคชาติไทยพัฒนา

นายยิ่งชีพ อัชฌานนท์

ผู้จัดการโครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อกฎหมายประชาชน (iLaw)

รองศาสตราจารย์ ดร. วรณภา ทิระสังขะ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ดำเนินรายการ นายณวัฒน์ ศรีปัดถา นักวิชาการผู้ชำนาญการ สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา

ผู้สรุปประเด็น นางสาวธีรพรรณ ใจมั่น ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา

ห้องย่อยที่ 3 เรื่อง ตุลาการภิวัตน์ : อำนาจตุลาการในการตัดสินคดีเกี่ยวกับการเมือง

วิทยากรโดย

ศาสตราจารย์พิเศษจรูญ ภัคดีธนากุล

อดีตตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

อาจารย์ ดร. เข้มทอง ต้นสกุลรุ่งเรือง

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ ดร. รวิวัฒน์ สีสระพัฒนะ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายกกล้า สมุทวณิช

นักวิชาการศาลรัฐธรรมนูญ

ผู้ดำเนินรายการ นางสาวชมพูนุท ตั้งถาวร นักวิชาการผู้ชำนาญการ สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา
ผู้สรุปประเด็น ดร.อภิญา ติสสะมาน นักวิชาการผู้ชำนาญการ สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล

ห้องย่อยที่ 4 เรื่อง การบริหารภาครัฐบนความท้าทายของภาวะวิกฤต

วิทยากรโดย

ดร.กอบศักดิ์ ภูตระกูล	รองผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
*รองศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ จุมปา	คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ เหลืองประภัสร์	คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
นางสาวอ่อนฟ้า เวชชาชีวะ	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
ศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย สุมาลี	สถาบันนวัตกรรมบูรณาการแห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ดำเนินรายการ ดร.เลิศพร อุดมพงษ์ นักวิชาการผู้ชำนาญการ สำนักวิจัยและพัฒนา

ผู้สรุปประเด็น ดร.ถวิลวดี บุรีกุล ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา

ห้องย่อยที่ 5 เรื่อง ดุลยภาพระหว่างความมั่นคงของรัฐกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน

วิทยากรโดย

ศาสตราจารย์ ดร.ฐิตินันท์ พงษ์สุทธิรักษ์	ผู้อำนวยการสถาบันศึกษาความมั่นคง และนานาชาติ ISIS จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ดร.ณทัฬหี ทิวไผ่งาม	ผู้อำนวยการ Thewphaingarm Canadian Bilingual School
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา เทวานฤมิตรกุล	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
นางสาวศยามล ไกรยูรวงศ์	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นายอาทิตย์ สุริยะวงศ์กุล	ผู้ประสานงานเครือข่ายพลเมืองเน็ต

ผู้ดำเนินรายการ นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง

ผู้สรุปประเด็น ดร.ศรัณยู หมั่นทรัพย์ นักวิชาการผู้ชำนาญการ สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง

วันอาทิตย์ที่ 7 พฤศจิกายน 2564

08.00 - 09.00 น. ลงทะเบียน

09.00 - 10.30 น. นำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม

- ห้องย่อยที่ 1 เรื่อง ปรากฏการณ์ทางสังคมกับความเปลี่ยนแปลงของพรรคการเมือง
โดย นางณัชชาภัทร อมรกุล นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
- ห้องย่อยที่ 2 เรื่อง ความชอบธรรมของสถาบันการเมืองท่ามกลางสภาวะผันผวนทางสังคม
โดย นางสาวธีรพรรณ ใจมั่น ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา
- ห้องย่อยที่ 3 เรื่อง ตุลาการภิวัตน์ : อำนาจตุลาการในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเมือง
โดย ดร.อภิญา ดิสสะมาน นักวิชาการผู้ชำนาญการ สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล
- ห้องย่อยที่ 4 เรื่อง การบริหารภาครัฐบนความท้าทายของภาวะวิกฤต
โดย ดร.ถวิลวดี บุรีกุล ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา
- ห้องย่อยที่ 5 เรื่อง ดุลยภาพระหว่างความมั่นคงของรัฐกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน
โดย ดร.ศรัณยู หมั่นทรัพย์ นักวิชาการผู้ชำนาญการ สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง

ดำเนินรายการโดย รองศาสตราจารย์ ดร.อรทัย ก๊กผล รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

10.30 - 10.45 น. สรุปภาพรวมการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประจำปี 2564

โดย ดร.ชิงชัย หาญเจนลักษณ์

ประธานกรรมการจัดงานประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23

10.45 - 11.00 น. พักรับประทานอาหารว่าง

11.00 - 11.30 น. พิธีมอบรางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี 2564

11.30 - 12.00 น. การแสดงปาฐกถาปิด

โดย ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

* หมายเหตุ : วิทยาการอยู่ระหว่างการทาบตาม

การประชุมวิชาการ
สถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23

ปฏิทินข่าวประชาสัมพันธ์

ลงทะเบียนออนไลน์ ร่วมการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 ประชาธิปไตยในภูมิทัศน์ใหม่

สถาบันพระปกเกล้า ขอเชิญลงทะเบียนออนไลน์เข้าร่วมการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 23 เรื่อง “ประชาธิปไตยในภูมิทัศน์ใหม่” (Democracy in a New Landscape) วันที่ 5 - 7 พฤศจิกายน 2564 ในรูปแบบออนไลน์ ลงทะเบียนออนไลน์ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ติดตามรายละเอียดได้ทางเว็บไซต์ www.kpi.ac.th

ลงทะเบียนออนไลน์ทางลิงค์

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScnFKuCTR_ogpmxr00zKEjVfR8iOh0V9s8RH2f8Ib0F9QKMcg/viewform

หรือสแกนคิวอาร์โค้ด

###

ศูนย์สื่อสารองค์กร สถาบันพระปกเกล้า

โทร.02 141 9752-55 email : public@kpi.ac.th

